

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

לפני כבוד השופט נמרוד פלקס

המערערת

חיה תמר הר פז
ע"י ב"כ עוה"ד א' י' פז

נגד

המשיבה

ועדת האתיקה במחוז מרכז של לשכת עורכי הדין
ע"י ב"כ עוה"ד י' רגב

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי המשמעתי של לשכת עורכי הדין בבד"א 25/24 מיום 24.12.2024 (אב"ד עוה"ד צ' מורג, חב"ד עוה"ד י' כריף ועוה"ד ע' טל) (להלן, בהתאמה - "**בית הדין הארצי**" ו - "**פסק הדין**"). בפסק הדין נדחה ערעור המערערת על פסק דינו של המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי הדין במחוז מרכז בבד"מ 19/22 (אב"ד עוה"ד י' רובין, חב"ד עוה"ד ג' פכר ועוה"ד ש' מחלב-חפץ) (להלן - "**בית הדין המחוזי**").
2. כנגד המערערת (להלן - "**המערערת או הנקבלת**") הוגשה קובלנה משמעתית המייחסת לה ביצוע עבירות משמעת, בהתאם להוראת כלל 23 **בכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית)**, תשמ"ו - 1986 (להלן - "**כללי האתיקה**") (התנהגות בדרך ארץ כלפי הצד שכנגד), וסעיפים 53, 61(1) - (3) **בחוק לשכת עורכי הדין**, התשכ"א - 1961 (להלן - "**החוק**") (שמירה על כבוד מקצוע עריכת הדין, עבירה על כללי האתיקה והוראות החוק, מעשה ומחדל שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין).
3. סיפור המעשה בגינו הוגשה הקובלנה הוא כדלקמן. המערערת ייצגה לקוח בהליכים משפטיים כנגד גרושתו (להלן - "**המתלוננת**"). בשלב כלשהו התקיימה תכתובת "ווטסאפ" בין המערערת לבין המתלוננת, בה כנטען נקטה המערערת בשפה לא הולמת. להלן לשון התכתובת כפי שפורטה בכתב הקובלנה:

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

1 "הנקבלת: אני בלבתי אותך? את לא מתביישת? את פשוט שקרנית פתולוגית
2 והפכפכה שלא יודעת לקחת אחריות על ההתנהלות שלה ומאשימה אחרים,
3 תוך כשי שאת מנסה לקבל כספים שלא מגיעים לך
4 המתלוננת: את ביקשת עיכוב כספים וטענת שלא זכור לך ...
5 המתלוננת: ואני שקרנית
6 המתלוננת: אל תפני אליי יותר זאת הטרדה
7 הנקבלת: נכון מאד, אני לא ביקשתי זו הייתה החלטה של השופטת, לא יודעת
8 מה מכרו לך.
9 זאת לא הטרדה. אין לך השכלה משפטית ואני לא אופתע אם אין לך השכלה
10 בכלל, אז אל תנסי לעשות רושם כאילו את יודעת חוקים, את אפילו לא יודעת
11 מה קורה בתיק שלך.
12 אני עכשיו הופכת את זה לתיק, שהגרוש שלך מקבל בו טיפול וי.איי.פי ועוד
13 בחינם.
14 אני בלבתי אותך? יא שקרנית.
15 אפילו אם לא היית לוזרית, לא היתה לך דרך לנצח פה,
16 בגלל שהילדים באמת גדלו, אז איך בדיוק את רוצה שלא יורידו את הקרן?
17 בטוח שיורידו אותה בערעור, רק עכשיו גם יקבעו לך הוצאות. איינשטיין את,
18 סגעת רק בעצמך, אנ עוד ניסי לעזור לכם לסיים את זה יפה (שגיאות ההגהה
19 במקור – נ.פ.)"

20
21 4. המערערת לא התייצבה לדיונים שהתקיימו בפני בית הדין המחוזי, עת לטענתה לא קיבלה
22 למצער חלק מהזימונים שנשלחו אליה. בית הדין המחוזי מצא כי המערערת זומנה כדין
23 ודן בהיעדרה. היות ובעת הזו חזרה בה המערערת מטענותיה בדבר אי זימונה כדין, לא
24 אוסיף בעניין זה.
25

26 5. בדיון שהתקיים בבית הדין המחוזי ביום 24.8.22 נשמעה עדות המתלוננת, אשר בעקבותיה
27 העיר בית הדין המחוזי, כי אולי יש לראות במעשי המערערת משום איום על המתלוננת
28 (עמ' 41 לפרוטוקול). לאחר הערה זו נשמעו סיכומי המשיבה. לאחר שמיעת סיכומי
29 המשיבה החליט בית הדין, כי "מהעדות ומהראיות עולה פרטי אישור (כך במקור - נ.פ.)
30 חדש לכאורה שלא נזכר בפרטי כתב הקובלנה שעניינו איומים לכאורה כלפי המתלוננת
31 בניגוד לכלל 24 לכללי לשכת עורכי הדין. בטרם נודיע על הרשעתנו או אי הרשעתנו אנחנו
32 סבורים שבתהאם לסעיף 43 לסדרי הדין אנו נדרשים ומעוניינים גם לקבל את עמדתה של
33 המתלוננת .. של הנקבלת סליחה" (עמ' 46 לפרוטוקול).
34

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין- בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

6. לאחר הדברים הללו התקיים ביום 13.12.2022 דיון נוסף בבית הדין המחוזי, אשר אף אליו לא התייצבה המערערת. בית הדין המחוזי קבע כי אף לדיון זה זומנה המערערת כדיון, ולפיכך דן בהיעדרה. אזי השלים ב"כ המשיבה את סיכומיו באשר לאפשרות להרשיע את המערערת אף בעבירת האיומים, בניגוד לכלל 24 בכללי האתיקה.
7. בהכרעת דינו הרשיע בית הדין המחוזי את המערערת בכלל העבירות שיוחסו לה, וכן בעבירת האיומים, אשר לא פורטה כאמור בכתב הקובלנה והועלתה מיוזמת בית הדין המחוזי. היות ובעת הזו מכוון ערעור המערערת אך באשר להרשעתה בעבירת האיומים, לא אוסיף לדון ביתר חלקי הכרעת דינו של בית הדין המחוזי.
8. בנימוקי הכרעת הדין עמד בית הדין המחוזי על כך שהתוכן אותו יש לצקת לעבירת האיומים בהתאם לכלל 24 בכללי האתיקה נשאב מהוראת סעיף 192 **בחוק העונשין**, תשל"ז - 1977 (להלן - "**חוק העונשין**"). עוד עמד בית הדין המחוזי על כך שבדין הפלילי נדרש יסוד נפשי של "מודעות, ברמה גבוהה של הסתברות, כי היעד של הפחדה או הקנטה יתממש עקב איומו גם אם אין לו שאיפה לכך". יחד עם זאת מצא בית הדין המחוזי להבחין בין דרישות הדין הפלילי לדרישת הדין המשמעתי בקובעו, כי "יסוד משמעותי בעבירת האיומים שבחוק העונשין הוא יסוד של פגיעה שלא כדיון, הרי שבעבירת האיומים לפי כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, התבטאות עשויה לעלות כדי איום אף אם אין מדובר במעשה שאינו כדיון".
9. נוכח הנורמה כפי שפורשה על ידו, עמד בית הדין המחוזי על אמרתה של המערערת המהווה לטעמו עבירת איומים - "אני עכשיו הופכת את זה לתיק שהגרוש שלך מקבל בו טיפול וי.א.פי ועוד בחינם". בית הדין אף הצביע על כך שמעדות המתלוננת בפניו התרשם, כי היא "חשה מאוימת וחששה מנזקים שיגרמו לה מצד הנקבלת". לאור דברים אלה, וכלשון בית הדין "לאחר בחינה אובייקטיבית של הדברים". מצא בית הדין כי המערערת ביצעה עבירת איומים, בניגוד לכלל 24 בכללי האתיקה, והרשיעה אף בביצוע עבירה זו.
10. נוכח הרשעתה בדין - בעבירות שיוחסו לה בכתב הקובלנה, ובעבירת האיומים - השית בית הדין המחוזי על המערערת אמצעי משמעת, כדלקמן: השעיה על תנאי בת חמישה חודשים למשך 12 חודשים; קנס בסך 1,500 ₪; פיצוי המתלוננת בסך 1,500 ₪; הוצאות לשכת עורכי הדין בסך 3,000 ₪. יוער, כי אף לדיון הטיעונים לעונש לא התייצבה המערערת, עת על פי קביעת בית הדין המחוזי זומנה כדיון. אין חולק, כי תקופת התנאי חלפה זה מכבר.
11. המערערת לא השלימה עם פסיקת בית הדין המחוזי וערערה אל בית הדין הארצי. בכל הנוגע להרשעת המערערת בעבירת האיומים נחלקו הדעות בבית הדין הארצי, עת דעת הרוב

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

- 1 הייתה, כי יש לדחות את הערעור אף בסוגיה זו, ואילו דעת המיעוט (עוה"ד י' כריף) סברה,
2 שיש לזכות את המערער מעבירה זו.
- 3
4 12. כאמור, בעת הזו, מכוון ערעור המערער את אשר להרשעתה בעבירת האיומים, וכפועל
5 יוצא מכך אף באשר לאמצעי המשמעת שהושתו עליה. כפי שיובהר להלן, עדיפה בעיני דעת
6 המיעוט, וסבורני כי יש לזכות את המערער מהרשעתה בעבירת האיומים. להלן אפרט
7 טעמי.
- 8
9 13. אכן עסקינן בערעור בגלגול שלישי על פסיקת בתי הדין המשמעתיים של לשכת עורכי הדין,
10 המהווים גוף מקצועי, אשר הופקד מכוח מומחיותו וסמכותו, על יישום נורמות האתיקה
11 של עורכי הדין; ומשום כך נקבע בפסיקה כי הביקורת השיפוטית בעניינם תנהג במידת רבה
12 של ריסון. ברם, אין בכך כדי למנוע התערבות במקרים מתאימים, כדי להתוות את
13 גבולות המותר והאסור, ההולם ושאינו הולם בהתנהגותו של עורך-דין (על"ע 9/89
14 יובל נ' הוועד המחוזי, פ"ד מד(1) 705, 709 (1990); על"ע 6868/06 הוועד המחוזי נ'
15 חיים (8.7.2007); בר"ש 3490/16 שקד נ' ועדת האתיקה (23.5.2016)).
- 16
17 14. האיום שיוחס למערער הוא כאמור המשפט שכתבה כהאי לישנא: "אני הופכת את זה
18 לתיק, שהגרש שלך מקבל בו טיפול וי.איי.פי ועוד בחינם". השאלה הנשאלת היא אפוא,
19 האם יש לראות במשפט מעין זה משום איום אסור.
- 20
21 15. בכלל 24 בכללי האתיקה נקבע, כי: "עורך דין לא ינקוט באיומים בפנותו לצד שכנגד, אך
22 רשאי הוא (1) לפרט אמצעים אשר מרשו ינקוט למימוש זכויותיו; (2) להפנות את תשומת
23 ליבו של הצד שכנגד להוראות כל דין". טיבו של האיום אינו מוגדר בכללי האתיקה, והדעה
24 המקובלת היא שבכדי ליצוק תוכן למהותו של אותו איום אסור בדין המשמעת, יש לפנות
25 אל הוראות סעיף 192 בחוק העונשין. וזו לשון סעיף 192 בחוק העונשין: "המאיים על אדם
26 בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו
27 או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".
- 28
29 16. הדין הנוהג הוא, כי עבירת האיומים היא עבירה התנהגותית, אשר לשם התגבשות
30 יסודותיה אין צורך להוכיח כי האיום אכן השיג את מטרת המאיים וכי ההפחדה או
31 ההקנטה התממשה. די בפעולת האיום עצמה שנקלטה בחושיו של המאיים, אם בוצעה
32 מתוך כוונה להפחיד או להקניט, כדי לגבש את העבירה. את שאלת התקיימותו של האיום
33 יש לבחון לפי אמת מידה אובייקטיבית, דהיינו אם יש בדברים כדי להטיל אימה בלבו של
34 אדם מן הישוב בהתחשב בנסיבות האיום (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4)
35 95, 106 (2006) (להלן - "עניין לם")). נוכח דברים אלה ספק האם בנסיבות דנן יש בעדות

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

- 1 המתלוננת בפני בית הדין המחוזי כדי להשפיע באופן ממשי על שאלת התגבשות עבירת
2 האיום. זאת עת כאמור, האיום נבחן לפי אמת מידה אובייקטיבית, נוכח הקשרם של
3 דברים.
4
5 17. אכן צדק בית הדין המחוזי בקובעו, כי הדין הנוהג הוא שהיסוד הנפשי הנדרש לשם
6 התגבשות עבירת האיומים הוא יסוד נפשי של "מודעות, ברמה גבוהה של הסתברות, כי
7 היעד של הפחדה או הקנטה יתממש" (עניין לס בעמ' 123; ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת
8 ישראל, פ"ד מג(3) 373, 387 (1989)). אף כאן יש לתהות כיצד תרמה עדות המתלוננת
9 לקביעת מסמרות באשר ליסוד הנפשי שהתקיים במעוררת, עת כתבה את התכתובת מושא
10 כתב הקובלנה.
11
12 18. בית הדין המחוזי הסיק כי התקיים במעוררת יסוד נפשי של מודעות כנדרש, היות והאיום
13 המיוחס לה היה בכתב - באמצעות תכתובת "ווטסאפ". מאופן ביטוי זה הסיק בית הדין
14 המחוזי, כי "מטבע הדברים, לנקבלת היתה שהות לברור את מילותיה" (סעיף 46 להכרעת
15 הדין). מסופקני האם מסקנה זו מתחייבת. שכן המציאות דאחידנא היא, כי הציבור הרחב
16 נוהג להשתמש תדיר ובמהירות בתכתובת ברשתות החברתיות. ספק האם יש יסוד לקביעה
17 החלטית, לפיה אילו הייתה אומרת המעוררת את שאמרה בשיחה שבעל פה, לא הייתה
18 נחשבת כבעלת המודעות הנדרשת לשם הרשעה בעבירת האיומים, אך עת העלתה את
19 הדברים בתכתובת "ווטסאפ", חזקה עליה שפעלה בשיקול דעת, המלמד על מודעותה.
20 תמיכה בדברים אלה ניתן למצוא בכך שתכתובת "הווטסאפ" אשר התקיימה בין
21 המתלוננת לבין המעוררת התנהלה כדו שיח, משך מספר דקות, אשר רב הדמיון בינו לבין
22 דו שיח בעל פה, להבדיל מכתבת מכתב הנכתב ביישוב הדעת.
23
24 19. נוכח דברים אלו מסופקני האם יש יסוד לקביעת בית הדין המחוזי - הנסמכת על הראיות
25 שהובאו בפניו - כי התקיים במעוררת היסוד הנפשי הנדרש לשם גיבוש עבירת האיומים.
26 לעניין זה ראוי להעיר, שעבירות המשמעת אינן "עשויות מעור אחד". בקצה החמור של
27 קשת עבירות המשמעת ניתן למצוא את אותן עבירות המכתימות את עורך הדין בכתם של
28 ביצוע מעשה מעין פלילי. מטבע הדברים, עת כאמור תוכנה של עבירת האיומים נשאב
29 מהדין הפלילי, באה עבירה משמעת זו בגדר אותן עבירות משמעתיות חמורות. נוכח דברים
30 אלה יש לדרוש מידה משמעותית של הוכחה וראיות לשם הרשעת עורך דין בעבירת משמעת
31 כה חמורה (7456/11 בר נוי נ' מלחי, פסקה 15 (11.4.2013); ע"א 9178/12 המכללה
32 האקדמית נ' ח"יר, פסקה 25 (24.9.2015)).
33
34 20. לא זו אף זו, שספק האם יש לראות באמירת המעוררת משום איום כלל ועיקר. הדין
35 הנוהג הוא, כי התראת עורך דין לא תחשב כאיום מקום בו מתקיימים בה שני תנאים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

מצטברים: האחד, פירוט אמצעי אשר נוצר באופן ישיר וטבעי לצורך מימוש זכות מרשו של עורך הדין כלפי הצד שכנגד; האחר, היות האמצעי חוקי (על"ע 13/88 הועד המחוזי נ' בניאל, פ"ד מה(4) 68, 74 (1991)). פשיטא, כי מתן שירות משפטי "VIP" - חינוך אין כסף, הוא מעשה חוקי. מקום בו שירות זה ניתן לשם מימוש זכויות מרשו של עורך הדין כלפי הצד שכנגד, הרי שאין בפירוט עובדה זו (עלות וטיב השירות) משום איום אסור. ספק אף האם ניתן לראות באמירה בדבר מערכת היחסים שבין עורך הדין ללקוחו, המושמעת לצד שכנגד, משום פירוט אמצעי המקים איום אסור כלפי הצד שכנגד.

21. למעלה מן הצורך אעיר, כי מסופקני האם היה מקום שבית הדין המחוזי ישתמש במקרה דנן בסמכותו מכח כלל 43 לכללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), תשע"ה - 2015 (להלן - "כללי סדרי הדין"). השימוש המקובל בהוראות כלל זה - כשימוש המקובל בהוראת סעיף 184 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 - הוא בנסיבות בהן מחמת התפתחות ראייתית שחלה בהליך המשפטי מוצא בית המשפט או בית הדין להרשיע נאשם או נקבל בעבירה שלא יוחסה לו בכתב האישום או בכתב האישום או הקובלנה. תמיכה בפרשנות זו ניתן למצוא בכותרת המשנה של כלל 43 לכללי סדרי הדין, בה נכתב כהאי לישנא: "הרשעה על פי עובדות שלא נטענו בקובלנה". אף מכך עולה, כי כלל זה נועד בעיקרו לשם מתן מענה להתפתחות ראייתית, להבדיל ממצב בו סבר בית הדין המשמעתי כי מלכתחילה היה על הקובלת לבקש להרשיע את הנקבל בעבירה אחרת מזו שצויינה בכתב הקובלנה.

22. ההתפתחות הראייתית היחידה לכאורה שחלה בהליך דנן, מעת הגשת הקובלנה ועד מתן הכרעת הדין בבית הדין המשמעתי, היא שמיעת עדות המתלוננת. ספק האם ניתן היה ללמוד מעדות זו דבר מה רלבנטי להתגבשות עבירת האיומים. העובדות - הן למעשה תכתובת "הווטסאפ" - היו פרושות בפני בית הדין עת הוגשה הקובלנה. מעדות המתלוננת לא ניתן היה ללמוד דבר על היסוד הנפשי שהתקיים במעוררת, באופן המוסיף על הנטען בכתב הקובלנה. אף אומד דעתה ותחושותיה של המתלוננת אינן נדרשות כאמור לשם התגבשות יסודות עבירת האיומים, וממילא עוד בתכתובת "הווטסאפ" שהובאה בכתב הקובלנה כתבה המתלוננת, כי היא חשה מוטרדת.

23. בשים לב לדברים אלה סבורני, כי יש לזכות את המערערת מעבירת האיומים בה הורשעה, וכך אני מורה.

24. בנסיבות אלה אף יש להתאים את מידת אמצעי המשמעת שהושתו על המערערת, אף נוכח הרשעתה בעבירת האיומים. בשים לב לכך שהמערערת בעלת וותק מקצועי של למעלה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 12221-02-25 הר פז נ' לשכת עורכי הדין-בית הדין לאתיקה הארצי

תיק חיצוני: בדא 25/24

1 מעשרים שנה, ועברה המשמעותי - עד להרשעתה דנן - ללא דופי, דומני, כי אמצעי המשמעת
2 שהושתו עליה סוטים באופן ניכר מהסביר. דומה אף, שהטעם העיקרי למידת אמצעי
3 המשמעת הללו נעוץ בהרשעת המערערת בעבירת האיומים, היא החמורה מבין העבירות
4 בהן הורשעה. הרשעה המובטלת בזה. בהינתן הנסיבות שנוצרו, עת תקופת התנאי שהושת
5 על המערערת חלפה עברה לה, לא מצאה המערערת לעתור לביטול חלק זה של אמצעי
6 המשמעת. בנסיבות אלה, הנני מורה על ביטול כלל אמצעי המשמעת שהושתו על המערערת
7 כאמור לעיל, למעט ההשעיה על תנאי, אשר כאמור תקופתה הסתיימה זה מכבר.
8
9

25. הערעור מתקבל אפוא כאמור לעיל.

10
11
12
13
14
15
16
17 ניתן היום, ט' סיוון תשפ"ה, 05 יוני 2025, בהעדר הצדדים.
18

19
20

נמרוד פלקס, שופט